

ДО 95-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ М.К. ШИКУЛИ (1925–2006)

До сузір'я видатних українських учених-ґрунтознавців, які присвятили своє життя розв'язанню проблеми захисту ґрунтів від ерозії, належить ім'я професора Миколи Кіндратовича Шикули, якому 6 січня 2020 р. виповнилося б 95 років від дня народження. Як і всі талановиті та обдаровані люди, Микола Кіндратович був скромною людиною, але в основу його наукової діяльності покладено принцип: «у науці несміливому робити нічого», а тому все життя пішло на захист своїх переконань і відстоювання наукових принципів.

Вважаючи обробіток ґрунту без обертання скиби принциповою основою ґрунтозахисних технологій вирощування сільськогосподарських культур на чорноземах України, М.К. Шикула першим з позиції «генетичного» ґрунтознавства показав необхідність переходу землеробської галузі на засади ґрунтозахисних технологій. Ще у минулому столітті професор сформував шляхи розв'язання науково обґрунтованих проблем, які в будь-який час їхнього впровадження у виробництво можуть стати державними науково-технічними програмами в масштабах України: «Національна програма з розробки і впровадження ґрунтозахисних, енерго-, ресурсо-, і вологозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур в Україні», «Концепція біологічного землеробства на чорноземах України».

Професор М.К. Шикула заповідав своїм соратникам-

однодумцям та учням продовжити подальшу розробку в цих напрямках — як у сфері наукового обґрунтування, так і широкого впровадження у виробництво. Адже це, на його думку, може дати можливість аграрному сектору України швидко набути провідного статусу серед країн Європи та забезпечити валовий збір зерна на рівні більше 50 млн т щорічно.

За більш як 50 років наукової і педагогічної діяльності професор М.К. Шикула створив наукову школу ґрунтозахисного і біологічного землеробства, а це — 14 докторів і понад 50 кандидатів наук. Хронологічний показник наукових праць із 1953 по 2006 рр. налічує більш як 650 публікацій, з них 20 авторських свідоцтв і патентів, 15 монографій, а це понад 3,5 тис. сторінок.

Професор М.К. Шикула отримав міжнародне визнання. Він був членом Європейського товариства з обробітки ґрунтів і Європейської асоціації з захисту ґрунтів від ерозії. Понад 20 років був членом Цент-

ральної ради Всесоюзного товариства ґрунтознавців, де керував підкомісією з захисту ґрунтів від ерозії, почесним членом Російського товариства ґрунтознавців і Українського товариства ґрунтознавців і агрохіміків; на X Міжнародному конгресі ґрунтознавців (1974 р.) керував секцією захисту ґрунту від ерозії і симпозиумом з ґрунтозахисного землеробства. Нагороджений орденом «Знак Пошани» (1986), золотою та 2-ма срібними і 3-ма бронзовими медалями ВДНГ, а також 2-ма дипломами Мінвузу СРСР, 2-ма дипломами I ступеня ВДНГ УРСР та медаллю, яка присвячена 100-річчю російського ґрунтознавства. Також нагороджений 8-ма медалями як учасник Великої Вітчизняної війни, медалями до 1500-річчя Києва та «Ветеран праці». Лауреат Державної премії в галузі науки і техніки (1991), Заслужений діяч науки і техніки України (1996).

Відзначаючи 95-річчя від дня народження, наукова школа ґрунтозахисного та біологічного землеробства зберігає і примножує традиції свого фундатора і вчителя багатьох поколінь учених — Миколи Кіндратовича Шикули, а також розвиває сучасні напрями досліджень з охорони і раціонального використання ґрунтів.

Кафедра ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикули, О.Г. Тараріко, академік НААН, О.В. Демиденко, доктор сільськогосподарських наук